

K i v i a s e t e l m i a Degerön Lillfladanin etelärannalla
Helsingin kaupungin omistamalla maalla

MUSEOVIRASTO
RAKENNUSHISTORIALLINEN
ARKISTO

Tohtori Gunvor Kerkkoselta saaman ilmoituksen johdosta allekirjoittanut suoritti marraskuun 1 p:nä 1960 tarkastuksen ja koekaivauksen Degerön kartanon päärakennuksen itäpuolella sijaitsevan Lillfladanin etelärannalla. Tohtori Kerkkonen oli mukana oppaana ja kaivausapulaisina toimivat ylioppilaat Jaakko Sarkamo ja Ari Siiriäinen.

Tarkastuksessa ilmeni, että em. paikalla on jyrkähkö, pohjoiseen viettävä kalliorinne. Siinä on selvästi havaittavissa n 20-60 cm läpimittaisista kivistä rakennettuja kehiä sekä rivejä, jotka ovat maatuneet ja tiukan turpeen ympäröimät niin, etteivät ne vaikuta kovin nuorilta. Joukossa on muodoltaan pitkulaisia soikioita, ympyrää ja sisääntaivutetuilla reunoilla varustettuja kolmioita tai neliöitä tavoittelevia kehiä. - Asetelmien muodot ja sijainti käyvät ilmi oheisesta karttaluonnoksesta, johon kukin on nimetty numerollaan 1 - 10.

Kiviasetelmassa n:o 2, joka on rinteessä alimpana ja arviolta n 3 m merenpinnan yläpuolella, suoritettiin pikainen koekaivaus:

Kivikehän ulkopuolella oli kallio paljaana, mutta sisäpuolella kalliota vasten oli 1-5 cm paksuinen savikerros ja sen päällä 5-15 cm vahvuudelta tiukkaa turvetta ja multaa. - Mullassa havaittiin palamisen jälkiä, mutta ei mitään polttopesäkkeitä. Siitä tavattiin löydöksinä saviastioiden palasia, lasia, koristetun savipiipun pesä y.m.s. ().

Kaivauksessa ei liikuteltu kehäkiviä ja tutkimuksen jälkeen asetettiin maat entiselle paikalleen kehäksen sisään.

Lillfladanin kiviasetelmat ovat saaneet olla vahingoittumattomina rauhassa alueen ollessa aikaisemmin Degerön kartanon hevoshakana. Nyt on maan ostanut Helsingin kaupunki ja samalla ko. muinaisjäännökset ovat joutuneet hävityksen uhkaamiksi.

Viime sunnuntain aikana oli asetelmista kerätty kiviä kallion laelle hyppyrimäen pohjaksi osan kivistä tietenkin vierissä alakaislikkoon. Rauhoitustoimenpiteisiin olisi siis ryhdyttävä pian.

Helsingissä, marraskuun 3 pnä 1960

amanuenssi

Aarni Erä-Esko

Aarni Erä-Esko

Liitteenä 4 valokuvaa
yleiskartta
kiviasetelma 2:n kaiv.kartta

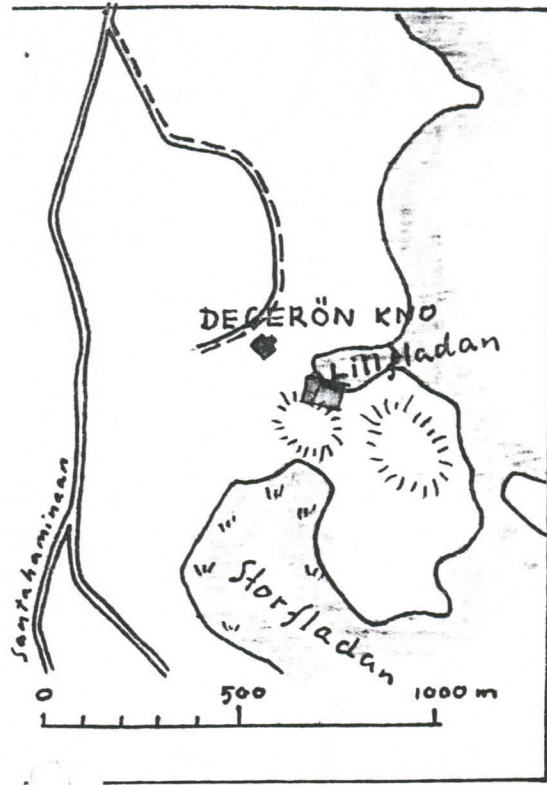
Kaivauslöydöt Degerön Lillflödanin rannasta olivat

- 1) joukko kukkaruukun palasia sekä pari tiilenpalaa
- 2) kaksi paksua vihreää lasinpalasta, pullosta
- 3) kolme sirpalletta valkoista fajanssia
- 4) kaksi kvartsinpalaa
- 5) ikkunalasin sirpaleita
- 6) savipiipun pesä myöhäistä mallia. (Vapaaherratar Stander skjöld, joka lapsena (v:n 1930 paikkeilla) on leikkinyt paikalla, kertoi että yhdellä hänen leikkiverilänsä oli mukana isoisälteään tai joltakin muulta ottamansa savipiippu, jota pojat salaa polttivat).

Esineet heitettiin pois, koska ne savipiipun pesää lukuun ottamatta olivat tältä vuosisadalta eikä niillä ollut mitään museoarvoa.

12. 11. 1960

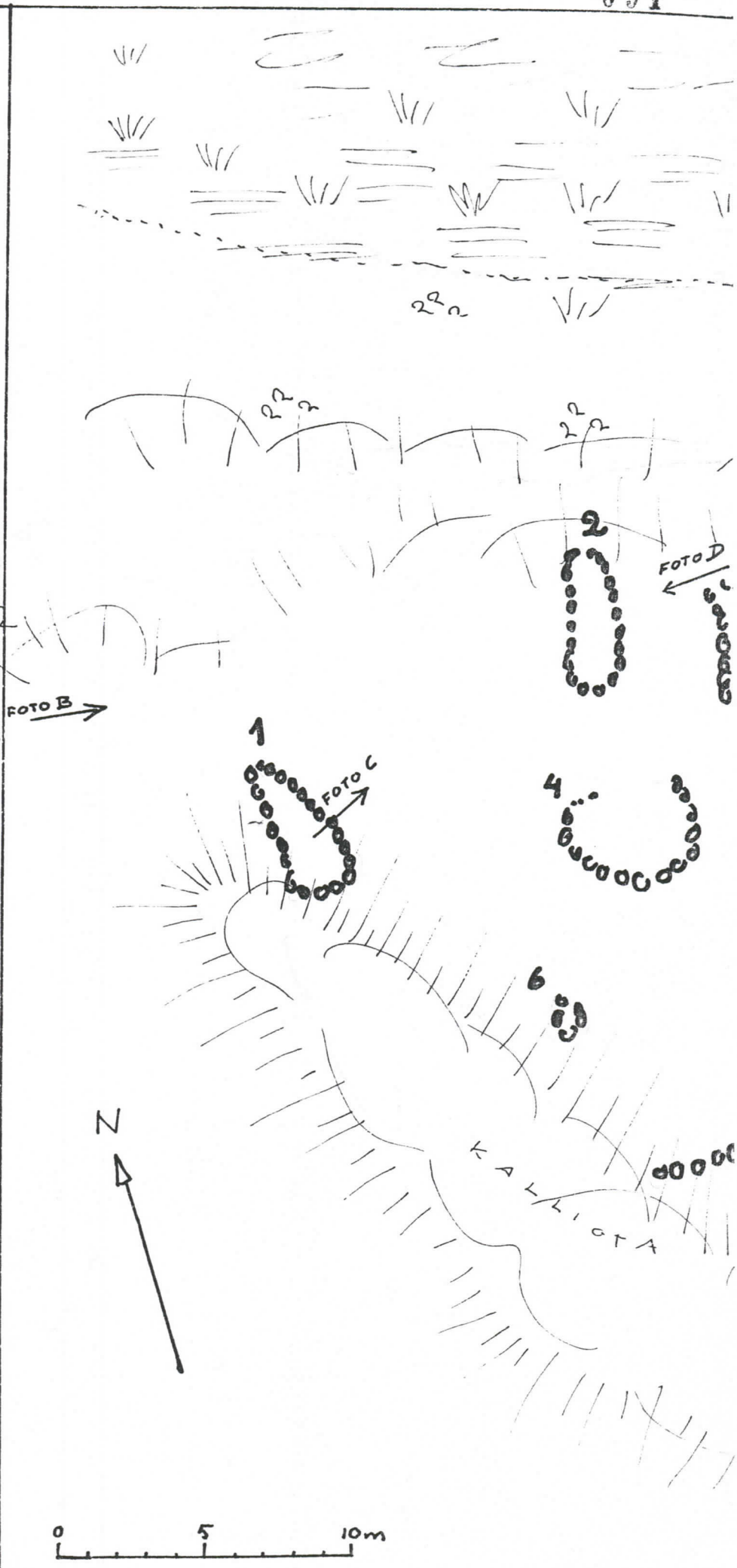
Maria Mäkelä

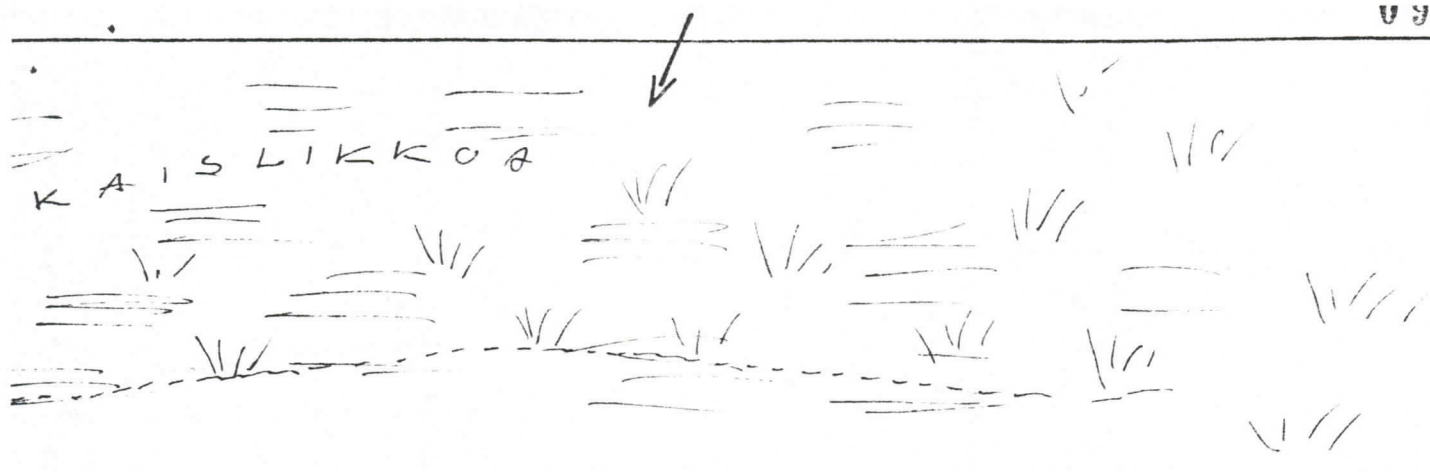
MUSEOVIRASTO
RAKENNUSHISTORIALLINEN
ARKISTO

VIIVIASETELMIA
DEGERÖSSÄ
Kallion rinteessä
Lilla Fladanin ete-
rännällä.

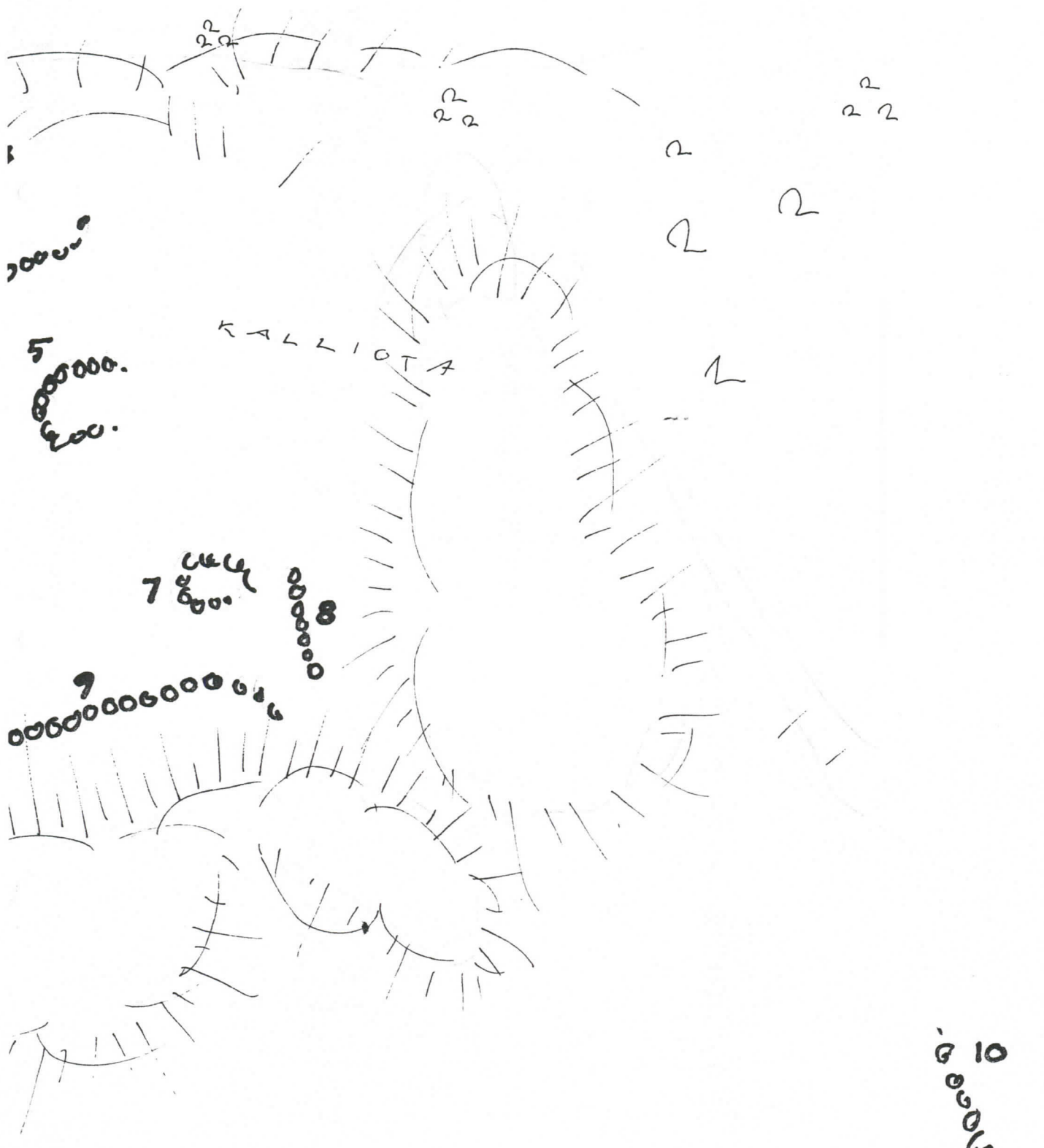
Luonnoksen piirtänyt
narraskuun 1 p:nä 1960
Aarni Eri-Esko

KAISLIKKO

KALLIOTA

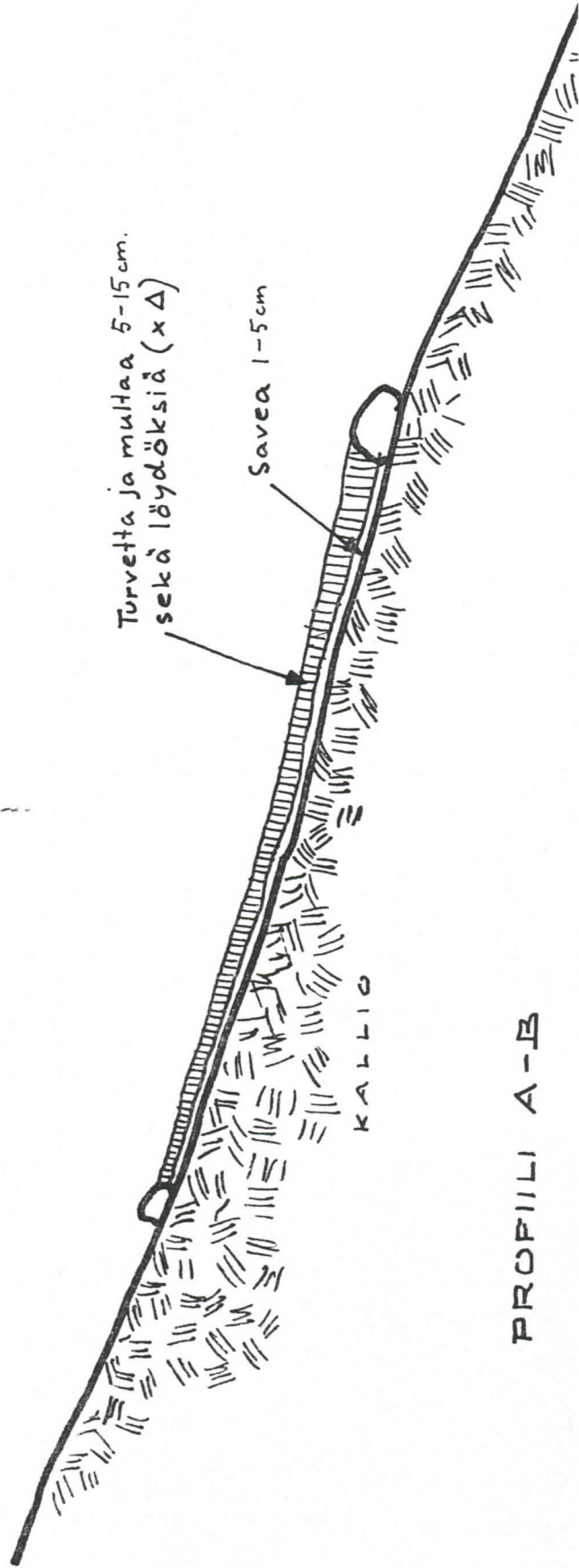
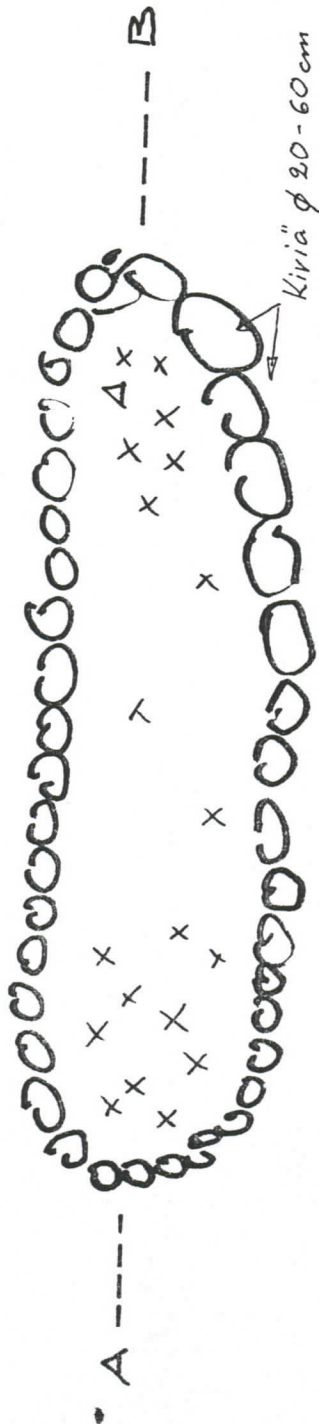
10

KIVIASETELMA

N:o 2

MUSEOVIRASTO
RAKENNUSHISTORIALLINEN
ARKISTO

PROFIILI A-B